Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Кожний думай,
що на тобі
Мілійонів стан стоїть,
Що за долю мілійонів
Мусиш дати ти одвіт.
Іван ФРАНКО

24 (598)
16 червня
2016 р.

Тижневик “Галицька Просвіта” * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ “Просвіта” ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма “ЛІК” * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ “Ідея Банк” МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

А ВІЗ І НИНІ ТАМ...

«Приємну новину» повідомив Президент П. Порошенко на прес-конференції з приводу другої річниці вступу на пост. Мовляв, я подав у Верховну Раду подання з кандидатурами на заміщення членів Центральної виборчої комісії і на звільнення тих, строк повноважень яких закінчився. Щоправда, це він був зобов’язаний зробити ще два роки тому, одразу після інавгурації. А інша інтриґа полягає в тому, що звільнив він 12-ох членів ЦВК, а подав на затвердження парламентом – одинадцять. Та й серед оприлюднених кандидатур є кілька одіозних фігур, які мали дотичність до «Партії реґіонів» і до першого й другого Уряду Яценюка. Важко зрозуміти, чи в поданні діє квотний принцип, але ані фракція «Радикальної партії» Ляшка, ані «Батьківщини», ані «Опоблок» свого представництва не мають. Зате широко представлено БПП і «Народний фронт». Постає запитання: «Навіщо, з якою метою владні партії намагаються завести своїх людей у ЦВК?»

За логікою демократії туди насамперед мали би прийти неупереджені люди, фахівці з виборчого права, здатні організувати й забезпечити виборчий процес, чесно порахувати голоси й визначити переможців, не завиваючи, як кажуть, нічого в папірці. Так ні, натомість прагнуть завести в ЦВК лише своїх. Навіть неупередженому спостерігачеві такі намагання видадуться підозрілими.

І тут постає запитання, навіщо Президент так довго тягнув із цим поданням і чому виключив зі списків людей, які зарекомендували себе позитивно, працюючи в ЦВК, – це Андрій Магера (НФ) та Жанна Усенко-Чорна (креатура «Батьківщини»). Які цілі він переслідує і які завдання доручатиме своїм списочникам.

У мене як простого громадянина постає ще й запитання: навіщо Порошенкові стільки влади у нібито парламентсько-президентській державі? Адже Уряд – його, парламент – його, Генеральний прокурор – його, Конституційний суд – його, армія – його, Нацгвардія – його… Та його ж і Адміністрація, яка безпосередньо підпорядкована Президентові й працює на нього. Так, суспільство потребує твердої руки. Але чесної, справедливої руки Закону. А якраз цього й немає і не видно на близькому горизонті. На це «немає політичної волі», заявив днями в інтерв’ю Радіо «Свобода» голова комітету Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції Єгор Соболєв: «Як і раніше, в часи Януковича, державу очолює корупціонер, у парламенті корупційна більшість, і в Уряді так само контроль мають олігархи, які є стовпами цієї корупції». Лакмусовим папірцем підтвердження цього постулату стала відмова парламенту створити Тимчасову слідчу комісію з перевірки офшорів Президента й інших українських високопосадовців і чиновників, а ще – розслідування «чорної каси» «Партії реґіонів». Виявилося, що нікому це непотрібно.

Тим часом світові антикорупційні організації закидають Україні, що бракує вислідів у розслідуванні діянь Януковича та його соратників, що українській владі варто нарешті «припинити розмови, обіцянки й продемонструвати результат». Та Порошенко не перестає хвалитися: «Ми зробили величезні кроки в боротьбі з корупцією. Було створено НАБУ й забезпечена комплектація таким чином, щоб ґарантувати його незалежність. Створено національне аґентство з запобігання корупції, створена спеціалізована антикорупційна прокуратура…» Додам, створюється ще й ДБР (Державне бюро розслідувань). І що? А віз корупції і нині там.

Богдан ВІВЧАР

ЮВІЛЕЇ

ТВОРЦІ СВІТЛА

Минає півстоліття заснування Бурштинського енерґетичного коледжу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Його керівник Олександр Джура, активний просвітянин і патріот України привітав колектив працівників, студентів і ветеранів праці.

«Особливі вітання шлю випускникам, які трудяться в різних галузях народного господарства України та поза її межами. Бажаю, щоб множилися наші досягнення. Щоб юні серця студентської молоді пройнялися моральними чеснотами добра, правди, любові, справедливості. Доземно кланяюся та висловлюю щиру вдячність ветеранам праці, керівникам базових підприємств, ідеться у вітанні. Докладаємо спільних зусиль до досягнення стратегічної мети, яка випливає з концепції розвитку навчального закладу, а саме – забезпечення освітніх, професійних і культурних потреб на галицькій землі, зокрема, якості підготовки фахівців відповідно до чинних вітчизняних і міжнародних освітніх стандартів і високого рівня конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення їхньої професійної мобільності…»

Історія коледжу тісно пов’язана зі спорудженням Бурштинської ТЕС. Із перших днів роботи станції відчувався брак кваліфікованих кадрів і спеціалістів енерґетики. Тому виникла потреба готувати кадри з місцевого населення. Виходячи з цього, 1964 року в Бурштині було відкрито вечірній філіал Київського енерґетичного технікуму, де навчались перші 120 студентів. А вже 1966 р. було відкрито Бурштинський енерґетичний технікум із денним і вечірнім відділеннями.

Керівники закладу Є. О. Никитюк і О. О. Семенюк заклали добрий фундамент, а Олександр Джура, який їх змінив, створив ступеневу освіту в Бурштині. У коледжі було сформовано висококваліфікований професорсько-викладацький склад, створено належну матеріально-технічну базу, розвинуто соціальну інфраструктуру.

19 жовтня 2005 р. Бурштинський енерґотехнікум реорганізовано в енерґетичний коледж Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Це послужило першим кроком до підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямами «Електротехніка та електротехнології», «Теплоенерґетика» та «Економіка підприємства», а також створення в майбутньому на базі коледжу інституту. Нині до складу навчального закладу входить чотири відділення – енерґотехнологій та підприємництва, електроенерґетичне, інженерно-екологічне та економічне.

Навчально-виховний процес забезпечують 226 працівників, серед них 5 докторів наук, професорів, 24 кандидати наук, доценти, 54 викладачів-методистів.

До послуг студента 57 кабінетів і лабораторій, 5 комп’ютерних класів, навчально-виробничі майстерні, 2 спортивні, тенісна й тренажерна зали, стадіон, тир, їдальня і студентське кафе, бібліотека, інформаційний центр, мінідрукарня, читальна та актова зали, гуртожиток, медпункт і готель.

Навчання в коледжі тісно пов’язане з виробництвом. Виробничу технологічну та переддипломну практики студенти проходять на базі ПАТ «ДТЕК Західенерґо», ПАТ «Прикарпаттяобленерґо» та інших енерґетичних підприємствах.

До виховання фахівців і громадян активно долучився і просвітянський осередок, який тут діє від часів постання Незалежності.

За півстоліття навчальний заклад підготував біля 15 тисяч спеціалістів для енерґетичної галузі України, яких знає вся держава. Колектив коледжу впевнено дивиться в майбутнє. Здобуте надихає на нові важливі завдання в благородній справі навчання, виховання молоді, підготовки так потрібних державі фахівців.

Рада, Правління ІФ ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка вітають колектив Бурштинського енерґоколеджу з ювілеєм. Щастя всім і творчих успіхів у підготовці будівничих незалежної України.

ВШАНУВАННЯ

КОЖЕН ДУМАЙ ПРО СПІЛЬНОТУ...

Минулого вівторка громадськість вшанувала засновника й провідника ОУН, героїчного борця за волю України Євгена Коновальця у 125-ту річницю його народження.

Він був українцем, яких так бракує нині і яких так потребує Україна. Людиною слова і діла. Ідеолог українського націоналізму, полковник Армії УНР, комендант Української Військової Організації… Час невпинний, нестримний. Але якби його можна було зупинити у сьогоденні й повернути в нього Провідника, то наше буття пішло би іншим трибом.

Про Великого українця говорили учасники віча біля його пам’ятника в Івано-Франківську. Перед початком ушанування священики піднесли молитву за українського борця, якого знищила Московія. До монумента поклали квіти представники влади й громадськості.

– Нині ми знову у круговерті подій, які визначають долю України і в очікуванні нового Євгена Коновальця, – сказала секретар міської ради Оксана Савчук. – Без його ідей ми не розбудуємо нової України, бо в них сила духу й конкретної праці, яка закладає фундамент нашої держави, про яку він мріяв і за яку боровся.

– Євген Коновалець – особлива постать в українському визвольному русі і в справі побудови незалежності України, – наголосив начальник управління культури облдержадміністрації Володимир Федорак. – Він творив її словом і ділом, пам’ятаючи слова Івана Франка:

Кожний думай, що на тобі
Мілійонів стан стоїть,
Що за долю мілійонів
Мусиш дати ти одвіт.

Цього дня у Центрі патріотичного виховання молоді ім. С. Бандери було відкрито кімнату-музей Є. Коновальця. А під вечір з Вічевого майдану відбулася хода національної єдності до пам’ятника творцеві ОУН. На вічу наголошувалось, що Євген Коновалець був новим типом українця-борця, який усвідомив державотворчу сутність ідеології українського націоналізму й утверджував її, культивуючи наступальність у державотворчих процесах. На жаль, якраз цього і бракує нині в розбудові, здавалося б, незалежної України.

Отож маємо пам’ятати лицаря державотворчого чину, який заповідав нам бути твердими, несхибними, відповідальними перед сьогоденням і майбутнім. Саме про служіння Україні йшлося на урочистості заприсяги молодого просвітянина студентів Івано-Франківського державного коледжу технологій та бізнесу у НД «Просвіта», яка відбулася цього дня.

Богдан ВІВЧАР

ШАНОВНІ КРАЯНИ!

ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Передплачуйте газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,00 грн.,
на півроку – 30,00 грн.,
на рік – 60,00 грн.

АНОНС

19 ЧЕРВНЯ о 14.00 у селищі ОБЕРТИН ТЛУМАЦЬКОГО р-ну відбудеться урочиста церемонія відкриття пам’ятника Тарасові Шевченку та Героям Небесної сотні.

Громада селища запрошує усіх краян долучитися до урочистостей.

ОРГКОМІТЕТ

ЖИТТЯ ЯК Є

Приклад для інших

Відбулося урочисте вручення нагрудних знаків та посвідчень «Мати-героїня» 13 жінкам Надвірнянщини.

Згідно з Указом Президента, нагороди про почесне звання «Мати-героїня» отримали: Ткачук Олександра Михайлівна, 1962 року народження, жителька с. Лоєва; Хопта Наталія Петрівна, 1964 року народження, жителька с. Лоєва; Двібородчин Ганна Йосипівна, 1960 року народження, жителька селища Ланчин; Іванюк Ганна Михайлівна 1981 року народження, жителька с. Красна; Горбейчук Оксана Василівна, 1956 року народження, жителька с. Цуцилів та інші.

На фронт, на службу...

П'ятеро працівників оперативного управління Головного управління ДФС в області, з яких двоє – новобранці, вирушили в зону проведення антитерористичної операції для проходження служби в складі спеціального підрозділу Державної фіскальної служби «Фантом». Підтримати та провести бійців на схід України прийшли їхні рідні, друзі та колеґи.

Свої настанови «фантомівцям» дав заступник начальника ГУ ДФС в області Віктор Глушпенко. «Це нелегке випробування, тому дотримуйтесь дисципліни, з честю виконуйте завдання, поставлені перед вами, бережіть один одного і пам'ятайте, що вдома за вас щодня хвилюються рідні й чекають повернення», – сказав він.

З молоком нема мороки

В селі Явче Рогатинського району працює молокоприймальний пункт зі збору молока від населення.

За підтримки канадійського проекту SOCODEVI Львівським обласним об'єднанням сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Рівноправність» було змонтовано обладнання з прийому молока, інформує сайт Рогатинської райдержадміністрації.

Тепер жителі села Явче здають 480–500 літрів молока на цей молокоприймальний пункт.

ВАРТО ЗНАТИ

ПРОЖИТКОВИЙ РІВЕНЬ ЗРІС, А ПЕНСІЯ – НІ

У зв'язку з підвищенням прожиткового мінімуму з 1 травня ц. р. мінімальна пенсія для непрацюючих пенсіонерів зросла до 1130 грн. Перерахунки проведено всім особам, які втратили працездатність, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік».

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється у розмірі прожиткового мінімуму при наявності страхового стажу в чоловіків – 35, а в жінок – 30 років (до 1 жовтня 2011 р. – в 25 і в 20 років відповідно). Та ця умова не стосується інвалідів.

Якщо ж стаж меншої тривалості, то розмір пенсії обчислюється пропорційно набутому людиною страховому стажу, виходячи з мінімального розміру пенсії за віком, але не менше 949 грн., що передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 26.03.2008 № 265 (із внесеними змінами постановами Кабінету Міністрів України КМУ від 25.03.2014 № 112 та від 18.11.2015 № 954). У тому разі, коли щомісячний розмір пенсійних виплат не сягає 949 грн., людині надається щомісячна адресна допомога у тій сумі, якої не вистачає до цього розміру.

Отже, ті люди, в кого розмір пенсії з урахуванням доплати й підвищення не досягав 949 грн., не відчули цього підвищення. У них просто зменшилася державна адресна допомога, а загальна пенсійна виплата не змінилася.

Володимир КРИВОРУЧКО

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

СИЛА СВЯТОГО ДУХА

Перед Вознесінням апостоли запитали Ісуса: «Господи, чи цього часу знову відбудуєш Ізраїлеві царство?». Він відповів їм: «Не ваша справа знати час і пору, що їх Отець призначив у своїй владі. Та ви приймете силу Святого Духа, що на вас зійде. І будете Моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі». Дії святих апостолів

Через десять днів, коли настала П'ятдесятниця, Христова обіцянка сповнилася. На апостолів, Пресвяту Діву Марію і жінок, які перебували в єрусалимській горниці на молитві, у вигляді вогненних язиків зійшов Святий Дух. Його сила наповнила кожного з них, і вони почали говорити іншими мовами. З цього часу вони починають спасенну місію – свідчити те, що бачили і прийняли.

Першим свою проповідь виголошує св. ап. Петро. Він починає з пояснення юдеям, прозелітам і багатьом побожним людям: парфянам, мідянам, еламітам, мешканцям Месопотамії, Юдеї, Каппадокії, Понту, Азії, Фригії, Памфілії, Єгипту, околиць Лівії, що біля Кирени, римлянам, що там перебували, критянам й арабам, що вони говорять їхніми мовами не тому, що «молодим вином повпивалися», як дехто з насмішкою казав, а тому, що сповнились Святим Духом (хіба сп'яніння відкриває, дарує чи дає змогу чітко зрозуміло й мудро говорити іншою мовою?). А далі апостол і учень Небесного Вчителя так просто, доступно й переконливо проповідує про Ісуса Назарянина, на якому сповнилися пророцтва патріарха Давида: про Його науку, чуда, знаки, хресну смерть, поховання і воскресіння, що його слово прийняли й охрестилися того дня «яких три тисячі душ». Під дією сили Святого Духа вони повірили в Господа Ісуса Христа.

Дух Святий постійно був з апостолами. Його силою вони зціляли і воскрешали. Він їх застерігав, оберігав, супроводжував, наставляв, а через них навіть карав винуватців.

Дехто каже, що Святий Дух – не Третя Особа Божа, а дієва Божа сила. Але ж тоді Христос не мав би говорити своїм учням: «Ви приймете силу Святого Духа, а силу дієвої Божої сили, а замість: Дух говорить, повеліває – сила говорить, повеліває». Чи міг би хоч хто-небудь це якось зрозуміти?

А коли віруємо, що Святий Дух є Третьою Особою нероздільної Трійці, тоді працює логіка і все стає правильним і зрозумілим. Отже, Святий Дух, як вчить Біблія, є Особистістю. Наприклад, в Євангелії від Йоана Ісус говорить про Святого Духа як про «Нього», тому що Він не сила і не річ, а Особа. Згідно Святого Письма, Він має розум, почуття і волю. Святий Дух говорить (Об'явлення, Дії); заступається (Посл. до рим.); свідчить (Єв. від Йоана); призначає (Єв. від Йоана); Його можна намагатись обманути (Дії); Його можна хулити (Єв. від Матея); Він буває засмученим (Посл. до ефесян).

Ці почуття і вчинки – характеристика Особистості, яка в Особі Святого Духа є Божеством.

Великою силою Святого Духа продовжилася євангельська проповідь після П'ятдесятниці. За дві тисячі років вона охопила всі кінці світу. Тисячі святих мучеників, святителів, пустельників, самітників, преподобних і праведників своїми подвигами молитви, посту, ділами милосердя й любові засвідчили всьому світові єдиний спасенний шлях, на який вказав Спаситель і яким веде Святий Дух. Тільки ця (і жодна інша) дорога веде до справжнього земного і вічного щастя. А починається вона в будь-який час з особистої П'ятдесятниці щирим розкаянням у своїх гріхах, тобто переродженням, чи новим народженням, про яке вчив Спаситель. І звершується воно силою і діянням Святого Духа, у спасенному поклонінні в дусі та істині до якого закликає небесний Отець.

Михайло МЕЛЬНИК, *священик*

ЖИТТЯ ОСЕРЕДКІВ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОЗИЦІЮ

Відбулася звітно-виборна конференція Коломийської міськрайонної організації Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих. Обрано нового голову та склад Ради.

У звітній доповіді очільник Юрій Рудко сказав, що за два роки згідно зі Статутом колишні політв'язні та репресовані брали участь у всіх політичних та громадських заходах, не стояли осторонь проблем спільноти, займали позицію українського патріота, подавали приклад активності.

Правда, не завжди була ідеальність. 2014 року голова прозвітував, щоб скласти свої повноваження. Члени організації обрали головою І. Гараміту, який зважив на стан справ і подав заяву на звільнення. Бажання його задовольнили, однак залишився присмак полину.

Тому на плечі керівника організації, який працює на громадських засадах, зауважив виконуючий обов'язки голови Рудко, лягає відповідальність за позицію. Треба враховувати вибір особистих можливостей.

Відрадно, що назустріч організації, наголосив доповідач, йде міська і районна влада. Про виконання статутних завдань вели мову Василь Неміш, який ознайомив з фінансовим станом, Роман Стефанюк, Тарас Броневич, Роман Хімей, Василь Шовковий та інші.

На конференції прозвучала думка про дітей політв'язнів і репресованих, яких майже не помітно на заходах. Тут повчитися б в іванофранківців. Донька репресованої Ірина Волощук розповіла, яким чином підвищити активність молоді.

Час невблаганний, він забирає старших. Нині на обліку майже чотириста осіб. З ними налагоджено контакт, щоб відчували увагу, підтримку, не залишалися самотніми, та міг би кращим бути зв'язок з місцевою владою.

Загалом діяльність Юрія Рудка оцінена задовільно. Присутні подякували йому за старання і запропонували на голову організації заступника голови Коломийської станиці Братства ОУН–УПА Тараса Броневича, коломиянина, який народився 1946 року в селі Велика Кам'янка в родині політв'язнів і репресованих.

– Дякую за довір'я, – сказав пан Тарас. – Буду працювати, щоб зростав авторитет нашої організації на славу України.

Василь МИХАЙЛОВИЧ

АНОНС: «МОЛОДА ПРОСВІТА»

ПОСПІШИ, РОЗПОЧАВСЯ НАБІР

ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІЖНОЇ ШКОЛИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Всеукраїнська школа прав людини для молодих активістів ось уже 12 років поспіль щоліта відчиняє двері для молоді України. Цьогоріч активісти від 18 до 28 років мають нагоду розширити свої знання щодо прав людини, ознайомитись із найкращими практиками правозахисної діяльності, поспілкуватися з однодумцями зі всієї України, а також міжнародними експертами. Навчання проходитиме у форматі інтерактивних лекцій від найкращих викладачів, міститиме велику кількість практичної роботи з використанням нестандартних методик, майстер-класів, знайомства з інноваційними практиками, дискусійних груп та багато іншого! Протягом 8 днів учасники підвищать обізнаність про права людини та механізми їхнього захисту, вмітимуть помічати права людини та їхні порушення у повсякденному житті, підвищать своє розуміння толерантності й дискримінації, навчаться планувати ефективну діяльність у сфері прав людини. Для випускників Школи передбачена довгострокова програма особистісного та професійного росту, ресурсної підтримки.

Матеріальні витрати для учасників на проїзд, проживання, харчування покривають організатори. Школа проходитиме **з 8 по 15 серпня в Освітньому домі прав людини в Чернігові.** Кінцевий термін подання заявок – **30 червня 2016 року.** Результати відбору буде оголошено до 15 липня 2016 року. Наявність рекомендацій від громадських організацій надаватимуть перевагу.

Деталі щодо заповнення анкети можна знайти на сайті **http://bit.ly/1ZJhhL8**

Школу організовує Українська Гельсінкська спілка з прав людини спільно з Всеукраїнською освітньою програмою «Розуміємо права людини» за фінансової підтримки програми USAID «Права людини у дії».

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

...ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

Донецький національний університет, який після захоплення Донецька підтримуваними Росією сепаратистами працює у Вінниці, відтепер матиме ім'я Василя Стуса. За це на конференції трудового колективу 10 червня проголосували 75 делеґатів зі 105 присутніх.

«Став свідком історичної події. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Ніколи так не хвилювався за останні роки, спостерігаючи за процесом. Сильні враження», – написав у Facebook аналітик громадянської мережі «Опора» Олександр Клюжев.

Серед ініціаторів надання навчальному закладу імені видатного українського поета був і випускник історичного факультету Донецького національного університету, журналіст Радіо «Свобода» Олексій Мацука.

«У 2008 році в Донецьку з'явилася ініціатива перейменування національного університету на честь Василя Стуса. Однак ця студентська кампанія була пригнічена сьогоднішніми членами сепаратистського угруповання «ДНР» і була представлена як «ідейний занепад» та «шкідлива всім своїм ідейним спрямуванням, усією своєю суттю». Це цитати з радянської критики на адресу Стуса, які дуже влучно передають атмосферу, яка й нині панує в Донецьку в будинку, де був національний університет і навчався Василь Стус», – писав Мацука в січні 2016 року.

«Народився поет у Вінницькій області, а навчався в нашому Донецькому національному університеті (тоді – Донецький педагогічний інститут), який завершив в 1959 році з червоним дипломом. Стус – один із найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників, гордість не тільки нашого університету й Донбасу, а всієї України», – відзначав Мацука.

Донецький національний університет був евакуйований зі столиці Донбасу через загрозу, яку становлять викладачам і студентам бойовики угруповання «ДНР». Навчальний процес нині відновлений і триває у Вінниці, яка стала тимчасовим притулком для цього вишу на час окупації Донецька.

У 2001 році меморіальна дошка-барельєф Василеві Стусу була встановлена на корпусі університету, в якому навчався поет у 1954–1959 роках. У 2015 році меморіал був знищений проросійськими сепаратистами.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Щоправда, у нас є запитання до тієї третини делеґатів, які не підтримали цієї ініціативи: невже вони, живучи й працюючи в Україні, думають інакше, залишаються ідейно з проросійськими сепаратистами?..

ЗМІНА

Є ТАКИЙ ОБОВ'ЯЗОК...

Нещодавно з ініціативи голови «Просвіти» Калущини Ігоря Котика в приміщенні Центральної бібліотеки імені Тараса Шевченка пройшла конференція «Патріотичне виховання молоді». На ній були присутні представники осередків «Просвіти», Союзу українок, навчальних закладів. Запрошували насамперед вчителів предмета «Захист Вітчизни».

Потрібно відзначити презентацію головного спеціаліста управління освіти Володимира Палагнюка, який розповів, як школи міста готують юнаків до захисту Вітчизни й пропаґують престижність військової служби.

Так, за його словами, в квітні проводили навчально-польові збори для учнів 11-их класів. Ілюструючи свої слова фотоматеріалом, Володимир Палагнюк показав, як старшокласники вдосконалюють практичні навики з вогневої, стройової підготовки, невідкладної медичної допомоги. Розповів доповідач про взаємодію освітян з іншими структурами, які працюють у напрямі військово-патріотичного виховання. Зокрема, Калуським об'єднаним військовим комісаріатом, товариством «Червоний хрест», третьою патрульною ротою ВЧ-1241, міським управлінням з питань надзвичайних ситуацій.

Конференція ухвалила ряд звернень. Так, у зверненні до депутатів сільських і міської рад мова йшла про доцільність перейменування окремих вулиць іменами сучасних героїв, у тому числі тих, які поклали свої життя в неоголошеній українсько-російській війні на сході. Пропонували Калуській міській раді встановити меморіальну дошку Михайлові Коломийцю на фасаді приміщення редакції газети «Дзвони Підгір'я».

А від нового міністра освіти й науки вимагали зробити все можливе, щоб українська молодь не виїжджала навчатися за кордон. Чи дослухається Лілія Гриневич до порад калуської «Просвіти», це вже інше запитання.

Найцікавішим було відкрите звернення до всіх громадян України та калушан, яке підсумувало роботу конференції. В ньому українських батьків закликали виховувати своїх синів гідними захисниками Батьківщини. Кожного з нас – вести здоровий спосіб життя, чесно працювати, не красти й не давати хабарів, дотримуватися законів, як це роблять громадяни європейських країн, щоб досягти такого ж рівня життя.

Ігор Котик повідомив, що працює над другою частиною книжки «Мудрість Бойківщини», в якій використає зібрані біографічні матеріали про воїнів АТО Калущини. Він подякував тим, хто взяв участь у роботі конференції. Насамперед доповідачам Любові Липовській – голові калуських союзянок, Володимиру Палагнюку – головному спеціалісту міського управління освіти та Любові Луговій – представниці ЗОШ № 6. Ігор Котик також попросив дошкільні навчальні заклади міста активніше долучатися до патріотично-виховної роботи.

Учасників конференції файними піснями привітали учні музичної школи міста сестри Даринка і Настя, зачарувавши всіх. Сам же голова «Просвіти» Ігор Котик серед іншого наголосив: найважливіше завдання педагогів – виховати здорових мудрих патріотів. І починати потрібно з найголовнішого – утвердження здорового способу життя (чергувати фізичну і розумову роботу, на уроках двічі-тричі проводити фізкультхвилинки), залучати дітей до посильної фізичної праці на землі, не зловживати сонячним промінням, прислухатись до порад славної Ольги Богомолець. Він також звернув особливу увагу на плекання природи: очищати її, збирати сміття, а не плюндрувати, як нині робимо, насаджувати дерева й кущі. Це обов'язок педагогів, починаючи з дошкільних закладів, і батьків. Зобов'язати місцеву владу організувати сортування сміття, переробляти його, використовувати повторно.

Доповідач наголосив на важливості розумного харчування.

Словом, патріот, ще насамперед добрий господар. І цього теж треба вчитися все життя.

Маріанна ПОВАЛИНЯК, *м. Калуш*

СХІД І ЗАХІД – РАЗОМ...

ДРУЖБА СКРІПЛЕНА ПІСНЕЮ

Про композитора та співака, заслуженого артиста естрадного мистецтва України Мар'яна Пуляка знають далеко за межами рідної Охтирки, що на Сумщині, адже він є переможцем багатьох пісенних конкурсів та фестивалів, які проходять в Україні, без нього не обходиться жоден концерт у рідному місті. А ще він дуже любить Західну Україну, бо родом з Тернопільщини... Ото давно мріяв приїхати сюди з концертом.

І така нагода трапилася... Декілька років тому пан Мар'ян познайомився з поетом-піснярем з Богородчанщини – заслуженим діячем естрадного мистецтва України Нестором Мартинцем. Їхня дружба переросла в плідну працю на царині творення нових пісенних композицій... Отож дуже скоро вони написали пісні «Стелиться дорога», «Єднаймось навіки», «А я собі з Прикарпаття», «Злітають роки»... А коли розпочалася війна з Росією, написали «Пісню про фронтового водія» тощо.

Пан Мар'ян не уявляє свою творчість без пісень, написаних на слова пана Нестора. Перед тим, як композитор мав їхати на Івано-Франківщину творчий дует написав пісню «Будьте здорові», яку презентуватимуть, як і декілька інших...

Цього тижня співак та композитор Мар'ян Пуляк братиме участь в одному з пісенних фестивалів Закарпаття, а звідти приїде до рідної Несторові Мартинцю Росільни, щоб 19 червня презентувати росільнянцям спільну творчість.

Крім Мар'яна, в концерті братиме участь прекрасний Народний жіночий ансамбль «Смерічка» Івано-Франківського Центрального народного дому, яким керує Леся Мельник. Разом з цим чудовим ансамблем Несторові Мартинцю пощастило побувати в нашій столиці під час Революції гідності.

В концерті братимуть участь і молоді, але вже досить знані місцеві виконавці Олександра Єгонян, Богдана Максимів, Оксана Пилипчук та переможець багатьох пісенних конкурсів і фестивалів, внучка Нестора Мартинця Юліана.

Співпраця у творчості і є прикладом того, що схід України і захід є одним цілим, що наша держава є єдиною.

Хочеться відзначити, що велику допомогу в проведенні цього святочного дійства надали облдержадміністрація в особі заступника голови Ярослава Паранюка, голова Богородчанської райдержадміністрації Франко Єжак, росільнянський сільський голова Ігор Пасічняк, а також активісти села Росільна.

Маємо надію, що росільнянці й гості добре відпочинуть і високо оцінять творчість знаних митців ... А вони це робити вміють, як робили вже багато разів, коли до них приїздили з концертами...

Назар ФЕДОРІВ

ВІЗЬМИ ЗА ПРИКЛАД

ПОДАРУНКИ ФРАНКОВІ

2016-ий – рік Івана Франка. Саме цього року відзначаємо 160-річчя його народження і 100-річчя його смерті.

Надвірнянська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 1 і осередок «Просвіти» активно долучилися до урочистостей, присвячених великому Каменяреві. Нещодавно в школі відбулося незвичайне дійство – цикл літературних флешмобів під назвою «Подарунки Франкові», ініціатором, автором сценарію і режисером котрих стала талановитий педагог і організатор – викладач української мови і літератури Лідія Суранович. Музичну підготовку, наповнення і супровід забезпечив викладач музики Роман Войнарович. Передував цьому дійству конкурс малюнків за творами Івана Франка, переможцем котрого став учень 7-Б класу Святослав Чабанюк.

ФЛЕШМОБ 1. «ФРАНКОВА ВИШИВАНКА»

На банері – стилізована чоловіча сорочка. Її умовно поділено на 16 частин (в школі навчається 16 класів). Отримавши свою частинку, кожен клас розмалював її найрізноманітнішими узорами на свій смак. Склавши разом усі частинки, отримали чудову, багату на візерунки українську вишиванку, котру учні й подарували Франкові. Чому в дарунок вишиванка? Та тому, що письменник майже завжди носив вишивану сорочку. «Це моя улюблена одіж», – казав він. Але кожна сорочка має мережку. Отож мережали учні вишиванку рядками поезій самого Франка. Звучали «Червона калино, чого в лузі гнешся», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Як почуєш колись коло свого вікна», «Каменярі», «Пролог» до поеми «Мойсей». Завершився флешмоб піснею «Вишиванка», яку Іван Франко почув і записав у Дрогобичі. Її виконав шкільний ансамбль «Гуцулочка».

ФЛЕШМОБ 2. «ЗІВ'ЯЛЕ ЛИСТЯ»

Незвичайний поетичний міні-флешмоб під назвою «Зів'яле листя» підготували учні 11-А класу. На декоративній гілочці майорять на вітрі різнокольорові листочки, на зворотньому боці яких рядки поезії Франка. Одинадцятикласники, зриваючи листки, складають з цих рядків воєдино вірш «Чого являєшся мені у сні». Іван Франко любив слухати і співати пісні, особливо пісні про кохання. І випускники вирішили зробити йому пісенний дарунок – виконали його авторську пісню «Чого являєшся мені у сні», музику до котрої написав український співак і композитор В. Козловський. Ця пісня стала однією з улюблених пісень молоді.

ФЛЕШМОБ 3. «НАМ ПОРА ДЛЯ УКРАЇНИ ЖИТЬ»

Під такою назвою завершився цикл флешмобів. Доля ніколи не була для Франка матір'ю, радше мачухою. Але попри все, він був у перших рядах тих, хто ламав скелю старого світу в ім'я нового, скелю неправди в ім'я правди. Він закликав і своїх сучасників, і нас з вами «навчитися чути себе українцями». Франко сам виніс собі вирок: «Нехай пропаде моє ім'я, але нехай розвивається український народ». Його називають ще українським Мойсеєм, бо він прагнув вивести український народ з рабської неволі, прагнув розірвати кайдани покори і гніту й будувати свою незалежну українську державу. Дух Франка відчуваємо серед нас. Якби він жив сьогодні, то, безперечно, був би найактивнішим учасником Революції гідності й захищав би нашу державу від російських окупантів на сході України.

Із вдячністю захисникам України за їхню мужність і патріотизм, за наш з вами спокій учні школи склали колективного листа воїнам АТО, використавши цитати з творів І. Франка. Цей лист-подяку передав на передову почесний учасник флешмобу, військовослужбовець Національної гвардії України, активний учасник Революції гідності, керівник ГО «Крук» Андрій Лисканюк. На завершення всі присутні виконали пісню на слова Івана Франка «Не пора», котра стала славнем галицьких українців. Під час виконання пісні над кожним класом замайорів жовто-блакитний стяг.

Рік Франка триває. Попереду ще багато цікавого. Однією з таких цікавинок стане екскурсія в музей-садибу Івана Франка в село Нагуєвичі, де народився письменник. На основі побаченого учні школи під керівництвом Лідії Суранович створять фотоальбом і відеоролик «Франкова садиба». Цікаво буде відвідати також один із сучасних фестивалів «Франко-фест», що проходитиме 27–29 липня в цьому ж таки селі. Мета фестивалю – усунення стереотипних поглядів і створення якісно нового іміджу Франка як одного з найкращих і найпрогресивніших українців, поширенню цього іміджу, актуалізація ідей поета й популяризації їх серед молоді України.

Усі щиро вдячні учням школи за активну участь у флешмобах, а також організаторам – учителям школи Лідії Суранович та Романові Войнаровичу.

Галина УМАЙЛО, *практичний психолог Надвірнянської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 1*

З КОГОРТИ БОРЦІВ: М. ПРОКОП

ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ Й ДЕРЖАВНОСТІ

(Продовження. Поч. у № 21–23)

На переломі 1943 і 1944 років перед УПА постало питання Всеукраїнського політичного центру, якому б мала підпорядковуватися УПА. Це сталося на Великому Зборі Української Головної Визвольної Ради (УГВР). 11–15 липня 1944 р. біля с. Сприні Старосамбірського району тодішньої Дрогобицької області. На Зборі Мирослава Прокопа, Дарію Ребет і Зенона Пеленського було обрано членами Президії УГВР – вищого органу Ради, що мав діяти між сесіями Великого Збору. Президентом УГВР був обраний Кирило Осьмак, заступниками – Василь Мудрий, о. Іван Гриньох та Іван Мовчун, секретарем – Микола Дужий. Генеральний секретаріат УГВР очолив Роман Шухевич, а суддею став Ярослав Біленький. До речі, про К. Осьмака, вихідця з Полтавщини, члена Центральної Ради УНР опубліковано чимало матеріалів, а поет Дмитро Павличко написав про нього поему «Кирило Осьмак». Його донька Наталія побувала на Долинщині, брала участь у патріотичній акції «Яворина», вшануванні пам'яті старшинської школи УПА «Олені», крайового провідника ОУН «Захід-Карпати» Ярослава Мельника (Роберта).

Отже, Українською Повстанською Армією керував підпільний парламент і уряд. Ідейно-політичні та соціально-економічні концепції УГВР були подані в Платформі, Універсалі та Тимчасовому устрої.

М. Прокоп – творець ґенези та ідейної платформи УГВР в умовах боротьби за визволення України від окупантів.

За дорученням УГВР у жовтні 1944 р. М. Прокоп, М. Лебедь, Л. Ребет, о. І. Гриньох та інші через Словаччину прибули до Німеччини, де мали завдання представити визвольні змагання в Україні міжнародному співтовариству і приєднати до боротьби нових союзників. М. Прокоп підготував демократичну програму ОУН, обстоював плюралізм думок в середині ОУН (б). Його погляди підтримували діячі демократичної орієнтації М. Лебедь, Р. Шухевич, о. І. Гриньох, Лев і Дарка Ребети, Михайло Борис, Роман Ільницький, Ірина Козак, Євген та Володимир Стахіви, Анатолій Камінський, Ростислав Хом'як...

С. Бандера, Я. Стецько і С. Ленкавський не прийняли впровадження в ОУН демократичних реформ УГВР, визнали їх за відхилення від головної програми ОУН. Це спричинило новий розкол в ОУН. Демократичне крило УГВР вийшло з ОУН Бандери, зокрема М. Лебедь, М. Прокоп, о. Іван Гриньох, Євген Стахів, Ребети, А. Камінський... Та М. Прокоп залишився активним членом ОУН, а 1949 р. отримав згоду еміґрувати до Нью-Йорка. Там входив до закордонного центру ОУН і Проводу ЗЧ ОУН.

1946 р. у Мюнхені М. Прокоп одружився з Любою Комар.

Л. Комар народилася 1 листопада 1919 р. в Жирівці біля Львова у священичій родині о. Стефана і Євдокії Комарів. Середню освіту здобула в гімназії сестер-василіянок у Львові, відтак навчалася у Львівському університеті. Член ОУН.

11 вересня 1940 р. арештована органами НКВС-КДБ. Була однією з підсудних у відомому «Процесі 59-ти». У Львові судили 37 хлопців і 22-ох дівчат віком від 15 до 30 років, серед них Любу Комар і сестру Романа Шухевича Наталію. Судили студентів і випускників середніх і вищих шкіл за членство в ОУН та антирадянську діяльність. Закритий суддівський процес розпочався 17 січня 1941 р. у будинку управління НКВС (по вул. Д. Вітовського). За вироком суду 42 особи, з них 11 дівчат, було засуджено на кару смерті й серед них і майбутню дружину М. Прокопа – Любу Комар, студентку факультету германістики Львівського університету, а під час процесу – «кур'єра крайової екзекутиви контрреволюційної організації ОУН».

Завдяки клопотанням про помилування громадських діячів, батьків засуджених, телеграм до республіканського суду, листів особисто Й. Сталіну і зокрема турбот академіка Кирила Студинського половині засуджених на розстріл смертна кара була замінена на довготривалі терміни ув'язнення, зокрема одинадцятьом хлопцям і десяти дівчатам, в тому числі Любі Комар, згідно ухвали колеґії Верховного Суду СРСР 15 березня 1941 р.

Степан ЯНКОВСЬКИЙ,
член Національної спілки краєзнавців України, м. Долина

(Далі буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

У ці дні відзначає день народження просвітянин, педагог, лауреат премії імені Марійки Підгірянки, активний автор «Галицької Просвіти»

Богдан СУШЕВСЬКИЙ.

Шановний пане Богдане!

Прийміть від нас, просвітян краю, слова вдячності за Ваш особистий внесок у боротьбу за здобуття національної незалежності України, розвиток і утвердження української мови, консолідацію патріотичних сил держави.

Велика подяка Вам за активну участь у діяльності «Просвіти», таких потрібних у наш час статей у просвітянській газеті «Галицька Просвіта».

Бажаємо Вам щасливого сьогодення, доброго майбутнього, наснаги на ниві духовного відродження нашої національної культури й українства.

Міцного здоров'я і многих благословенних літ! З роси і води!..

Правління ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, редакція газети «Галицька Просвіта»

* * *

Івано-Франківське міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиросердечно вітає з днем народження поетесу, культурно-громадську діячку, педагога, члена НСЖУ, члена Правління і Ради товариства

пані Любомиру ГАВРИЛІВ.

Прийміть від нас слова щирої вдячності за Вашу активну життєву позицію і діяльність зі створення надійної духовної та інтелектуальної основи розвитку суспільства та особистості.

Від душі бажаємо Вам міцного здоров'я, творчого натхнення і многих благословенних літ! З роси і води!..

Голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор Василь БОЙКО, відповідальний секретар Наталія СИНИЦЯ

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ПРАВДИВЕ МЕРЕЖИВО ІСТОРІЇ

У НД «ПРОСВІТА» ВІДБУЛАСЬ ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКИ О. РОМАНА ПАНЬКІВА «ЗАБУТА САМОТНІСТЬ, АБО ВОВКИ І ЛЮДИ»

о. Роман ПАНЬКІВ

У залі звучить мелодія «Аве Марія». Хор Міського народного дому виконує пісні Ігоря Медвідя на слова о. Р. Паньківа «Боже, як важко нам жити» та «Пізнай мене, Боже»... Ведуча Михайлина Боднар робить екскурс у біографію автора презентації. А народився він 1943 року в селі Вишнів на Рогатинщині. Вчився у місцевій школі, а потім здобув духовну освіту. Одружився 1970 р. з Оксаною Пашко, з якою набули двох дочок – Тетяну і Мар'яну. В грудні 1993-го отримав ієрейські свячення. Богослужіння відправляв в храмі Царя Христа та катедральному соборі Святого Воскресіння в Івано-Франківську. А потім взявся за зведення храму Святих Володимира і Ольги. Згодом доля закинула о. Романа у Філадельфію (США), а звідтіль – до Австрії. Нині живе в Івано-Франківську. Друкуватися почав з 1965 р. Публікувався в журналах «Дзвін», «Наше місто», «Обнова» та інших. Член НСПУ з 2000 року.

Твір о. Романа Паньківа «Забута самотність, або Вовки і люди» глибоко психологічний, реалістичний, без художніх вигадок чи прикрас. Це правдива оповідь нашої історії з середини минулого століття до сьогодення. Страшні лихоліття війни з окупантами: по один бік німецькі, а по другий – московські, і котрий переважить в жорстокості й поневоленні народів світу. Поміж ними – Українська Повстанська Армія, що виборює волю для українців.

Просто й доступно описує Роман Паньків реальні події, які відбувалися чи не в кожному селі чи містечку. І герой роману отець Онуфрій своєю долею повторив долю тисяч галичан. А їхні нащадки нині відстоюють нашу незалежність у війні з московським окупантом на сході.

Автор розповів, як писав твір, навів декілька епізодів з нинішньої війни, чудесних спасінь людей, що вказують на Божественне Провидіння. Сюжет роману розгортається з тієї вже нині давньої війни – німецько-радянської, оповів він. Вона докотилася і до непримітного хутора в кілька десятків осель. В одній із них проживала селянська сім'я: батько мати і чотирнадцятирічний син Марко. Якось під час москальської облави на повстанців енкаведисти спіймали партизана УПА – вісімнадцятирічного хлопця і вже намірилися його розстріляти, та тут їм під руку потрапив Марко. І ось один із тих москалів наказав Маркові вбити партизана, інакше його тут же на місці розстріляють разом з тим повстанцем. Отож впхали в руки зброю, і Марко, тремтячи, з заплющеними очима, натиснув на гачок. Пролунав постріл. Коли переляканий хлопець розплющив очі, юнака навпроти не було, мабуть, упав, бо позад нього був зарослий дикими кущами обрив.

Та все одно сім'ю Марка не оминуло лихо: і її виселяють. Аж через більш як півстоліття 80-річний отець Онуфрій повертається на рідну землю. Виконуючи заповіт батьків, яким не судилося живими ступити по ній, їхній син Марко, який взяв священиче ім'я Онуфрій, здійснив цю мрію. Як зустрів його рідний край? Які переживання наповнили його душу, які випробування знову випадають йому... Про це оповідав автор роману, який проводив паралелі між колишніми подіями на заході й нинішніми – на сході України.

Про них говорив учасник АТО Тарас. А полковник запасу, вчитель предмета «Захист Вітчизни» Ігор Гук наголосив на тому, що такі книжки потрібні юним читачам, вони допомагають виховувати молодих патріотів України. Про співпрацю з автором, свої враження від прочитання роману говорила поетеса Віра Багірова. Роман Паньків читав свої вірші про Майдан і війну, а діти учасників АТО під орудою вчительки ЗОШ № 12 Наталії Чайковської співали пісні на слова отця Романа і на музику своєї вчительки («Юле, наша сонечко» та інші).

Захоплюється творчістю о. Р. Паньківа і солістка обласної філармонії – заслужена артистка України Оксана Велка. Вона у супроводі струнного ансамблю філармонії «Квадро корде» виконала пісні «Жалі мої, жалі» та «Журю сі, журю...» А насамкінець вся зала бажала авторові многих літ, а він обдарував шанувальників автографами на обкладинках своїх книжок, які можна було придбати у залі Народного дому.

Теодор ДРОВНИЧ

ЛАУРЕАТИ

ЗА СВІТЛЕ РІДНЕ СЛОВО

Лауреатом обласної цьогорічної премії імені Марійки Підгірянки стала член Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка та Коломийського літературного товариства «Плин» Галина Никируй.

Уродженка Київщини, коломиянка, колишня вчителька мови й літератури, відмінник освіти України, авторка публікацій у газеті «Вільний голос», збірок прози «Коржі з маком» і «Де танцювала риба з раком», поетичної книжки «Чики-брики на музики», які художньо оформив її чоловік Михайло.

– Свого часу пані Галина очолювала один із найкращих просвітянських осередків, – каже голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк. – І сьогодні вона залишається активною в просвітянському житті, веде в школі № 3 літературний гурток, провела ряд творчих зустрічей в міській бібліотеці № 3 для дітей, яка висунула її доробок на здобуття премії імені Марійки Підгірянки.

Літераторка пошанована високою просвітянською нагородою за світле рідне слово, ліричний з гумором настрій у її творах, які полюбилися не тільки дітям, а й дорослим, бо несуть заряд оптимізму, що все ж таки краса врятує світ від зла.

– Літературна творчість – це стан моєї душі, – говорить Галина Миколаївна. – Приходить натхнення, слова самі просяться на папір. Працюю над рукописом нової книжки. І дякую Богові за літературний дар.

Василь ГЛІД

НАШОГО РОДУ

ФРАНКІВСЬКІ СПІВАЧКИ

Галичина дала Україні чимало талановитих артистів різнопланового жанру. Не є винятком і Прикарпаття. Переглядаючи нещодавно книжку Романа Діди «Вони народилися в Івано-Франківську» («Лілея-НВ», 2014), відкрив для себе той факт, що кілька артистів сучасної української естради народилися саме у нашому обласному центрі. Гадаю, що для широкого загалу наших читачів ця інформація є маловідомою. Тому пропоную читачам короткі відомості про цей, якщо можна так сказати, франківський феномен.

Жанна Боднарук. Народилася 1967 року. Дитячі роки пройшли у Галичі, де дівчинка вчилася грати на фортепіано. Співала в дитячому хорі. Згодом з батьками переїхала до Чернігова.

Зоряний час прийшов у 1991 році на другому Всеукраїнському фестивалі «Червона рута», де вона стала найкращою. Після закінчення Київської державної консерваторії ім. П. Чайковського по класу фортепіано, Жанна стає солісткою Державного естрадно-симфонічного оркестру України (1994–1996), бере участь у всіх тодішніх фестивалях, які проводились в Україні, й здобуває перемоги. Їй аплодували багато міст світу і, звичайно, рідна Україна.

На телевізійному фестивалі «Нові зірки старого року» (1995) Ж. Боднарук визнана однією з найкращих співачок України. В 1996 році їй було присвоєне звання «заслужена артистка України».

Богдана Винницька. Народилася 1983 року. Освіту здобула в Львівській музичній академії ім. М. Лисенка. З 2004 року разом із появою львівського гурту «Шоколад» активно захопилася джазовою музикою. Спільно з колективом бере участь у фестивалях як в Україні, так і в Польщі. У 2008 році зі співачкою Даґою Григорович створила проект «ДаґаДана». Група переплітає у своїй музиці джаз, фольк та електроніку.

Лама (Наталія Дзеньків). Народилася 1975 року. Батьки – артисти Гуцульського ансамблю пісні і танцю. Після закінчення музичного училища створила гурт «Магія». Найпопулярніша пісня цього періоду «Напиши мені, доле, листа». У 2000 році переїхала до Києва. У 2005 році написала пісню «Мені так треба» і заснувала гурт «LAMA» («Лама»). Багато гастролювала, зокрема країнами Європи. В музиці поєднує гуцульські, слов'янські, європейські та східні мотиви.

Нальтана (Наталія Попадинець). Народилася 1988 року. Змалку захоплювалася музикою. Закінчила Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. З 2003 року перемагає на фестивалях «Золотий тік», «Повір у себе» «Два береги, два крила України». Співпрацює з композитором Лідією Литвиненко. З 2008 року активно гастролює, бере участь у Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах.

Тіна Кароль (Тетяна Либерман). Народилася 1985 року, щоправда, у Магаданській області (Росія). У 6 років разом із батьками переїхала до Івано-Франківська. Навчалась у музичній школі, продовжила навчання в Київському музучилищі імені Р. Глієра на факультеті співу за спеціальністю естрадний вокал.

Учасниця і лауреатка багатьох конкурсів і фестивалів, зокрема «Нової хвилі» (Юрмала-2005). Працювала солісткою Ансамблю пісні і танцю Збройних сил України.

У травні 2006 року представляла Україну на Міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення» в Афінах (Греція), де зайняла 7-ме місце.

Як бачимо, творча палітра всіх співачок є різноманітною: від попфольку до блюзу, року, джазу; від народної пісні до лірико-патріотичної. Пісні у їхньому виконанні – це органічне поєднання прекрасної, суто української, мелодики з яскравим, натхненним співом, це тонка, ніжна душа співачок у поєднанні з бурхливою енергією. Усі ми повинні пишатися, що саме Івано-Франківськ дав Україні таких прекрасних і неповторних естрадних зірок.

Іван ДРАБЧУК, *краєзнавець*

КНИЖКИ КРАЯН

КРИВАВИЙ БЕРКУТ

У Коломийському педагогічному коледжі презентовано нову збірку віршів Івана Війтенка «Скеля Прометея», яка побачила світ у косівському видавництві «Писаний камінь».

Вела презентацію завідувачка краєзнавчого відділу райбібліотеки Наталія Тарновецька, читали поезії студенти Роксолана Івасютин, Ірина Мартинюк і Віталіна Грицюк, співав соліст клубу с. Черемхів Роман Соловчук, в обговоренні книжки виступили літератори, шанувальники красного слова.

Авторові подякували викладачі коледжу, а від імені голови райдержадміністрації Любомира Глушкова йому вручено пам'ятний подарунок.

Як зауважили читачі, легко й доступно пише Іван Війтенко з Коршева. Просвітянин, прийнятий до спілок журналістів і письменників, автор багатьох книжок, чітко окреслює коло творчих зацікавлень, у традиційній формі пропонує своє світосприймання, добре знаючи свого суголосного читача.

У новій книжці поет по-своєму розгорнув знайому актуальну тему. Ключовим тут є вірш з епіграфними рядками Тараса Шевченка «Споконвіку Прометея там орел карає, що день Божий добрі ребра й серце розбиває»:

Вкраїнський роде –
гордий Прометею,
Лупає твої ребра не орел,
А хижий звір,
що мов ягнятко блеє,
Що не траву пасе –
а світ би зжер.

У іншому вірші «Палають автошини – чорний дим» автор взяв епіграфом рядки Івана Франка «Я не люблю тебе, ненавиджу, беркуте, за те, що в груді ти ховаєш серце люте».

Не важко здогадатися, що має на увазі автор.

Такими ж гострими, публіцистичними є тематичні вірші «Як прожити у Вітчизні без Вітчизни», «Чи ваше серце салом оброс-ло», «Мені вночі наснилася війна», «І знову скалить на Вкраїну зуби», «Там не гудуть над вишнями хрущі», «Сповідь бійця АТО», «Журливо в небі там курличуть птахи», «Гармати роздирали сіру сутінь», «Чорна звістка», «Не вірив, що впаде ізнов війна», «Не стріляли вже майже два дні», «Вони лежали плазом на землі», «Небесна сотня»...

Вражає реалізмом вірш «Різдво у бліндажі»:

Фольгою місяць
у різдвяну ніч,
Скрипить мороз
на трибах плиночасу,
А ти бійця в різдвяну
ніч не клич
За стіл святковий
із степів Донбасу.
.....
І падають на землю небеса,
Покраяні гарматами,
мов ралом.
Різдвяної мелодії краса
Водно вкраїнські душі
поєднала.

Поета болить війна, на якій умирають українці за Україну, її волю, за честь, за славу, за народ:

А крові вже не скиби, а лани,
А кров'ю зрошені
степи широкополі.
Жорстоким смерчем
роздирають сни
Орли проклятої
броньовані потвори.

А у вірші «Молитва» поет, переживаючи за мир, гармонію, звертається до Всевишнього:

О Господи, помилуй і спаси,
Пошли свій глас
з небесної оселі,
Щоб відчинились
заповітні двері
У світ величний
радості й краси.

Отож Іван Війтенко прийшов до шанувальників поетичного слова з відкритою душею. Обминути злободенну тему в громадянській ліриці він не міг. Це його черговий творчий успіх.

Василь РЯБИЙ,
член Національної спілки письменників України